

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM 2018/46
Tillie Martinussen
18. oktober 2018

(Medlem af Inatsisartut, Aqqaluaq B. Egede)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut senest til FM2020 at udarbejde en redegørelse om muligheden for etablering af et selskab, hvor Selvstyret har bestemmende indflydelse, der skal have til formål projektere og udvinde mineralske råstoffer. Naalakkersuisut anmodes ligeledes om, i redegørelsen at anføre potentielle finansierings og ejerskabsformer for selskabet. Redegørelsen bør også indtænke og anbefale hvilken størrelsesorden af råstofprojekter selskabet bør målrettes til at kunne finansiere og realiserer.

(Tillie Martinussen, medlem af Inatsisartut, Samarbejdspartiet)

Der er her tale om et forslag, som i sit grundlag, ønsker at udrede et meget kompliceret område, men det ser ud til at strække sig til malme, olie og gas – udvinding i første omgang.
Er dette korrekt forstået?

Den store usikkerhed vedrørende råstofpriserne på det globale marked, risikoen for ændringer i verdens behov for råstoffer, samt vanskelighederne ved udvinding og transport m.fl. gør dette vanskeligt at arbejde med.

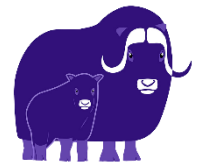
Ligeledes er det et spørgsmål om, hvilken type investeringer vi er villige til at lægge i fremtiden, og hvilken type ekspertise vi kan tilkalde – og ikke mindst politisk enighed, der er genstand for skiftende medlemmer af både Naalakkersuisut og Inatsisartut.

Vi skal bestemme os for, om det er storskala, småskala – hvad vi vil stille op med afkast af de forskellige typer industrier, og hvordan vi vil monitorere og opretholde miljøforskrifter, kontrol med udførelse, samt acceptable investeringer.

Derfor er vi i Samarbejdspartiet noget forvirrede over, hvorfor vi fra politisk hold skal oprette et selskab, med politisk styring, som skal udvinde mineraler og råstoffer? Er det korrekt forstået?

Dvs. at vi i konkurrence med internationale kapitalmarkeder, og i konkurrence med selskaber der har junior-selskaber, opkøbere af selskaber der starter eller forundersøger indvindinger, på et marked vi ingen erfaring har med, eller har kunnet nå til enighed om, i de sidste mange, mange år?

Konkurrenvemæssigt er der tale om selskaber, der kan rejse kapital mange gange vores Finanslovs samlede beløb for udgifter, eller hele sektorer af vor finanslovs udgiftsbeløb, og vi er stadig ikke enige om ting som; uran-udvinding, royalties, sagsbehandlings-langsommelighed, miljøspørgsmål, afkast, skatteregler og

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

reformer, langsigtede forlig på snart sagt noget som helst fra politisk hold, eller ting som råstofbrønde og så videre og så videre.

Vidensopbygning i landet er noget ganske andet, end at oprette et selskab som skal kunne finansiere og realisere råstofprojekter, selv om tanken nok nobelt nok er, at opbygge både kompetence og viden, samt sikre indtægter der tilfalder landet.

Men realistisk set, mener vi ikke vi for nærværende er modne til dette endnu.

Vi har ikke sikret stabile rammebetingelser i mange år nu, og er som følge heraf, rutschet ned af Forbes listen som sikre lande at investere i. Ligeledes har vi for lange sagsbehandlingstider, og uigennemsigtige regler der kan laves om i tide og utide på vort Råstofområde i forvejen.

Noget der ikke særligt sikkert bedres før vi har sikret en række forudgående tiltag, der handler om egen forvaltning, egne politiske initiativer og love og regler der skal sikre stabile rammer.

Vi har et godt stykke vej at gå endnu, og er fortsat dårlige til at samarbejde med det internationale samfund.

Der er blandt andre visse uklarheder omkring forvaltningen af hhv, miljø,- og råstoflovgivningen, hvor der ikke er en skudsikker opdeling af ansvar, når det vedrører råstoffer.

Ligeledes bokser vi fortsat med ansvar på miljøområder, og snitfladerne imellem Danmark og Grønland. Alt sammen noget der bør stå sin prøve inden vi beslutter os for at oprette et selskab der skal finansiere råstofaktiviteter, indenfor politiske rammer.

Risikoen for utidig politisk indblanding er lige nu for stor, og de manglende afdækkede områder, og manglende lovgivende tiltag omkring sundhed, finansieringer, sikkerhed for investeringer, samt anti-korruption og åben forvaltningsskik taler også for forsigtighed inden man skaber et sådant selskab.

Med disse få ord, indstiller vi nærværende forslag til behandling i udvalget, og ønsker en konkret, sammenhængende vurdering af lønsomheden ved at udarbejde en sådan redegørelse, snarere end en opdatering af råstofområdets udfordringer og muligheder siden vi sidst bestilte redegørelser på området.

Tak for ordet.